proLékaře.cz | 23.11.2026

Za profesorem MUDr. Jaroslavem Blahošem, DrSc.

Úterý 27. listopadu 2018 bylo posledním dnem života významného internisty, endokrinologa a emeritního předsedy České lékařské společnosti prof. MUDr. Jaroslava Blahoše, DrSc., který zemřel po dlouhé nemoci ve věku 88 let. Jaroslav Blahoš se narodil 30. června 1930 v Horažďovicích. Pocházel z rodiny advokáta. Na gymnáziu studoval ve Strakonicích, a když se jeho rodiče přestěhovali do Prahy, dokončil gymnázium v Karlíně. Až ke konci studia se rozhodl pro medicínu. To již byl hudebníkem s vlastní skupinou, ve které hrál na klavír a na tahací harmoniku. Když nebyl přijat v roce 1949 na pražskou lékařskou a ani na právnickou fakultu Univerzity Karlovy, odešel studovat medicínu do Plzně, kde byla nově zřízena lékařská fakulta. Na ní také v roce 1955 absolvoval. Dostal umístěnku do Františkových Lázní, a tam se vrátil i po vykonání základní vojenské služby. V roce 1959 získal po konkurzu místo v Endokrinologickém ústavu u doc. Karla Šilinka. Tam pracoval celkem 10 let. Z tohoto ústavu byl vyslán v roce 1961 na pomoc rozvojovým zemím do Etiopie. Po návratu do Prahy odjel na stipendium v roce 1967 na endokrinologické pracoviště do Paříže na Hôpital de la Salpetriere k prof. Klotzovi. Zde pracoval na problematice kalcitoninu a kostního metabolizmu a věnoval se také tyreoidologii.

V 70. letech minulého století byl na stážích v Leedsu, v Uppsale a v Tokiu. Rovněž absolvoval další pobyty v Paříži a byl zván na lékařské sjezdy v Evropě i v Americe. Počátkem 70. let 20. století přešel do nemocnice Pod Petřínem, kde pak působil po profesoru O. Gregorovi jako přednosta interní kliniky a profesor 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Stal se docentem (roku 1977) a po obhájení doktorátu (roku 1982) profesorem vnitřního lékařství (roku 1986). Po zrušení kliniky přešel do Ústřední vojenské nemocnice do Střešovic, kde byl od roku 1994 přednostou interní kliniky Vojenské lékařské akademie. V roce 1997 po zrušení kliniky zřídilo mu vedení ÚVN ve Střešovicích speciální oddělení pro endokrinologii a osteocentrum.

Na jaře roku 1990 byl zvolen předsedou České lékařské společnosti J. E. Purkyně (ČLS JEP). Na celostátních sjezdech ČLS JEP byl opakovaně znovu zvolen a funkci vykonával až do roku 2015. Významně se zasloužil také o obnovu Lékařské komory. Podrobný popis jeho profesního života je uveden např. v knize s názvem S poselstvím medicíny v labyrintu světa, která byla vydána v roce 2008 v nakladatelství Galén, a v knize s názvem Střípky z lékařské brašny, vydané nakladatelstvím Triton v Praze roku 2014.

Prof. Jaroslav Blahoš si cenil nejvíce těchto poct: v letech 1999–2000 byl prezidentem World Medical Association (Světová lékařská organizace), v roce 2001 mu prezident Havel udělil Medaili Za zásluhy o Český stát", třetí významnou poctou bylo jmenování Rytířem české legie (roku 2002) Francouzské republiky prezidentem Jacquesem Chiracem (v roce 2008 pak povýšení na důstojníka Řádu čestné Legie). Dalším významnými poctami byly v roce 1993 Cena J. E. Purkyně a v roce 2008 jmenování Rytířem českého lékařského stavu České lékařské komory.

K jeho 80. narozeninám napsal místopředseda České lékařské společnosti J. E. P. dnes již zesnulý prof. Miloš Hájek: „Shrneme-li životní pouť dnes oslavovaného osmdesátníka pana profesora Blahoše, můžeme říci, že šel životem šťastně, udělal velký kus vědecké, léčebné a pedagogické práce, publikoval řadu medicínských knih a pro Českou republiku vykonal přímo kolosální profesní reprezentaci v zahraničí. Je to skutečný lékař diplomat, má příjemné a nekonfliktní jednání, vyniká přátelskou kolegialitou. Můžeme mu jako tradičnímu nestraníkovi a demokratu popřát, aby mu vydrželo zdraví do dalších desetiletí a aby se mohl radovat z vykonané úctyhodné práce pro český i světový stav." Zdraví vydrželo prof. J. Blahošovi ještě osm let.

K úmrtí profesora Blahoše přišla na sekretariát České lékařské společnosti řada kondolencí, dopisů a hezkých slov. Z dopisu předsedy Slovenské lékařské společnosti prof. Jána Brezy cituji: „S hlubokým zármutkem jsme přijali zprávu, že nás opustil mimořádně vzácný člověk, dlouholetý předseda a čestný předseda ČLS JEP. Prof. Jaroslav Blahoš se trvale zapsal do historie České i Slovenské lékařské společnosti. Patřil k elitě českého národa. Dílo, které vytvořil, jeho myšlenky a postoje, mají trvalou hodnotu a jsou aktuální pro současnost i budoucnost."

V říjnu roku 2018 byl prof. J. Blahoš slavnostně uveden do Síně slávy Slovenské lékařské společnosti – toto ocenění za něho převzal jeho blízký přítel doc. Václav Vyskočil.

Na výuku profesora Blahoše vzpomínají především studenti 2. lékařské fakulty. Na této fakultě kandidoval po roce 1990 i na funkci děkana. Žáci prof. Gregora se scházeli tradičně ve Spolku přátel Oty Gregora. Jeho další žák, doc. J. Osten, vykládal na Bulovce jednou při velké vizitě nějakou příhodu o profesorech Gregorovi a Blahošovi a najednou se vztyčil jeden pacient a povídá: „Toho já znám, ten si hrál u nás v Horažďovicích na zámku s paní kněžnou." Prof. Blahoš je čestným občanem Horažďovic. Prof. J. Škrha vzpomíná, jak poprvé viděl prof. Blahoše v dětství na koncertech s rodiči. Já jsem se seznámil se jménem pana profesora Blahoše až při studiu učebnice Endokrinologie Blahoš – Bleha vydané v roce 1979. V roce 2015 jsem požádal Jaroslava Blahoše o napsání úvodníku k pamětem doc. O. Blehy s titulem Endokrinolog vzpomíná. Přesný a ve vydávání knih až pedantský profesor Blahoš zde vzpomíná, jak přišel na kliniku za doc. Blehou vystresovaný tím, že propásli všechny ter-

proLékaře.cz | 23.11.2026

míny nakladatelství a hrozí odložení vydání knihy o dva roky. Ve vypjaté situaci však doc. Bleha řekl: „Kolego, podívejte, jak krásně zapadá slunce. Je to jako, když jsme přijížděli lodí do Kantonu“. Otakar Bleha byl podobně jako Jaroslav Blahoš velký cestovatel. Nakonec stihli knihu dokončit a stali s velkými přáteli.

Organizační schopnosti prof. Blahoše, jeho publikace a přednášky, jeho diskusní příspěvky i jeho specifický humor nám budou všem velmi chybět.

prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc.
✉ **stepan.svacina@lf1.cuni.cz**

předseda České lékařské společnosti J. E. Purkyně
www.cls.cz